

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POŚWIĘCONY
SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

PRENUMERATE i OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie księgarnie, kantory i biura ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.	REDAKCJA i ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.	Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od g. 8—10 wiecz. Rękopisów nadesł. redakcja nie zwraca.
PRENUMERATA WYNOŚI: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odosowaniem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 80. Zmiana adresu kop. 20. Listów niefrancowanych lub niedostatecznie opłaconych redakcja nie przyjmuje.	CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz pełnowyrotkowy lub jego miejsce: Nadesłane k. 50, przed tekstem k. 40, za tekstem, 3 kol. i nekrologi po kop. 25, na 4 kol. po kop. 10. Drobne ogłoszenia po kop. 4 za wiersz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matrymonialnej o 50 proc. drożej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.	

Agentury: w Rakowie, Noworadomsku, Myszkowie, Zawierciu, Piłkowie, Łodzi i Warszawie. Cena pojedynczego egzemplarza kop. 8.

II-ga Aleja 43, Tel. 4-77

TEATR

„Odeon”

Od wtorku 4-go do poniedziałku 10 Listopada (włącznie.)

Tylko 7 dni!

Nowe, epokowe arcydzieło kinematograficzne:

„GERMINAL”

(KOPACZE WĘGLA)

Podług znakomitego utworu

EMILA ZOLI

W 8 wielkich częściach trwających 3 godziny

Najdłuższy obraz z wydanych dotychczas. Jedyne całkowite, bez skrótów, autentyczny egzemplarz, sprowadzony z olbrzymim nakładem, specjalnie dla „ODEONU”, wprost z Paryża.

3 przedstawienia dziennie:

O godz. 4-ej, 7-ej i 10 wieczorem. W sobotę 8 i w niedzielę 9-go Listopada, dodatkowe przedstawienia o godz. 1-ej w południe.

Wejście tylko na początek obrazu.

Z powodu nadzwyczajnych kosztów CENY MIEJSC podwyższone:

Miejsce w loży 75 kop. krzesła po 50 i 30 kop. Dzieci i Uczniowie połowę, lecz tylko na 1-e przedstawienia. 1-e i 11-e miejsca numerowane.

Bilety wcześniej nabywać można od godz. 2-ej po południu, a w sobotę i w niedzielę oo godz. 12.

Do obazu przygrywa kwintet muzyczny.

II-ga Aleja № 38.—Telefon № 497.

TEATR
URANJA

Program od środy 5 do piątku 7 Listopada 1913 roku, włącznie.

BEZDOMNA

Wybitny dramat współczesny w 4-ech dużych częściach. UNIESIENIE SIĘ NAD SIĘ (znakomita komedia)

Na scenie!!! Sensacyjne Występy JAPONSKIEJ TRUPY

Pod kierunkiem profesora TEN-ITSZL złożonej z 18 osób. Repertuar trupy: miniature, prestidigitacja, przeistoczenia się za pomocą wesołych eksperymentów, zadziwiająco i niepodające się analizom ludzkiego rozumu i inne tajemnicze i unas nigdzie niewidziane rzeczy.

UWAGA: japońskie towarzystwo posiada własne bogate, kurtyny i 600 rekwizytów potrzebnych do ich tajemnego demonastr.

Profesor Ten-Itszi prosi o zamieszczenie że trupa jego wzywana była do teatrów J. K. M. MIKADO japońskiego, a także przez Angielskiego następcę tronu i prezydenta Stanów Zjednoczonych p. ROUSSEVELTA.

Uprzejmie prosimy Sz. Prenumeratorów o łaskawe wpłacenie zaległej prenumeraty i odnowienie na kwartał bieżący, gdyż zalegającym w opłacie zmuszeni będziemy z dniem 1 listopada wstrzymać, wysyłkę.

Kaucjonowane biuro

nauczycielskie Stanisławy Ligęzówny, Teatralna 26. Rekomenduje nauczycielki, freblanki, ochroniarki, bony. Biuro otwarte od 9 rano do 6 p. p.

DĘBICKI Geometra przysięgły Teatralna 23 m. 14, parter Tel. 602. Wykonuje wszelkie roboty mierznicze.

Jedyny w Częstochowie
LEKARZ DENTYSTA chrześcijański
STEFAN BARYLSKI
II Aleja 43 (Odeon) tel. 611.
Leczenie. Zęby sztuczne. Wymywanie bez bólu. Przyjmuje 9—1 i 3—8 p. p.

Gabinety Lecznico-Dentystyczne
R. Filipowicza

II-ga Aleja N-r. 24, telefon 482.
Przyjęcia:
D. FILIPOWICZ od 10—1 i od 3—6 p. p.
asyst. Lek.-Dent. 9—1 i od 3—7 po połud.

Wystawa Sztuk Pięknych
w Częstochowie, Teatralna N-r. 11.
otwarta codziennie od g. 11 do zniczenia, w sobotę niedzielę i święta do g. 8 wieczorem

KRAWIEC
Chrześcijańska pracownia
Najlepiej nauczanej wykonywa
PIERSZORZĘDNY
ZAKŁAD KRAWIECKI
Wincentego MARKSA
ul. Ogrodowa № 26.
vis à vis Nowego kościoła św. Rodziny

Lecznica chorób i jamy ustnej
M. Puchalskiego
Aleja III Nr. 57 tel. 610.
Przyjęcia: od 9—1 i od 3—7. Leczenie, blombowanie. Zęby sztuczne.
Ceny niskie.

NARZĘDZIA ROLNICZE i nawozy sztuczne z pierwszorzędnymi źródłami po cenach konkurencyjnych dostarcza **Biuro Techniczne**

Na składzie sieczkarnie. Jan SKALMIERSKI II-ga Aleja Nr. 20, telef. 112'

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski

Częstochowa Aleja 3-cia dom własny. Egzystuje od roku 1887. Telefon 2-60.

KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI

WYKONYWA RZEZBY POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE I KOŚCIELNE CENY NAJPRZYSTĘPNIEJSZE

Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych oraz wszelkich wyrobów z cementu.

W niedzielę dnia 9 listopada 1913 roku.

JEDYNY KONCERT

ARTURA Rubinsteina

W sali „LUTNI“ w Częstochowie.
Bilety w cukierni WP. Jackowskiego.

W szkole muzycznej.

Wymień mi pan kilku znakomitych muzykantów, których nazwiska zaczyna się na Sz.

- Szopen, panie profesorze ... Szubert i
- No, jeszcze jeden ... Szu ...
- Szustow!
- Co znów? Nie znam takiego.
- E... jeżeli pan profesor nie zna Szustowa i jego koniaku, to widać pan wcale nie muzykalny.—

Spółeczeństwo a szkoła.

Tak dużo się ciągle u nas pisze na temat potrzeby ogólnego nauczania, otwierania nowych szkół, kształcenia odpowiedniego personelu nauczycielskiego, że zbytecznym byłoby powtarzać raz jeszcze. Wobec tego, że wszyscy uznali że potrzeba od największych do najmniejszych, pożądanymi są teraz nie słowa, lecz czyny.— Krzątają się też wszyscy, kto tylko umie i może, około zakładania tych szkół, a więc i rząd, i drogi żelazne, i fabryki, i stowarzyszenia, i jednostki, i wrażliwe na potrzeby ogółu.

Zbytecznym byłoby rozwodzić się i nad tem, że, przy tak niskim stopniu oświaty ludu, jaki jest u nas najpóźniejszymi są szkoły ludowe początkowe.

Otwarcie każdej takiej szkoły publiczności nasza, zwłaszcza inteligentna, powinny witać jeśli już nie radośnie, to przynajmniej przychylnie. I zdawałoby się na pozór, że tak jest w rzeczywistości, bo nawet prasa umieszca, przychylnie wzmianki o tych nowo-otworzonych szkołach.

Tymczasem, niestety, jakże obca, jakże dalekim jest ogół od tej nowo-otworzonej szkoły! Jakże surowo-krytykujące stanowisko zajmuje on odrazu względem niej, z jaką uwagą i chciwością bada i wypatruje jej słabe strony! Wszak wiadomo wszystkim, jak mało jest u nas dotąd szkół, kursów, kształcących specjalnych nauczycieli, jeszcze mniej nauczycielki, a już najmniej nauczycielki ludowe, początkowe.

Większość naszych kobiet nauczycielek, kierować się musi, niestety, więcej intuicją, wrodzonymi zdolnościami pedagogicznymi, niż specjalnym wykształceniem w tym kierunku. Dobrze jeszcze, gdy której pozwalają: czas, zdolności i środki materialne, na to, by pracowała nad sobą, by kształciła się sama, lecz choć poczną te zastępy biednych umęczonych kobiet, które poza obowiązkowymi lekcjami w szkole, mają jeszcze lekcje prywatne, chcąc pomóc, a często nawet utrzymać rodzinę!

Na takie błahostki publiczność nasza—nie zwraca uwagi,—natomiast jakże nadzwyczajnie czują się, jak wrażliwa na każdą choćby najmniejszą usterkę, najmniej brak czegoś w szkole, zwłaszcza w szkole, gdzie pracują kobiety! Tyle razy się słyszy i czyta wspaniałe sentencje, jak to „słabszych“ otacza się opieką, gdy jednak idzie o „słabe“ kobiety, nauczycielki, publiczność nasza zwykle jest dla nich surowsza, więcej krytycznie usposobiona, więcej i śmieiej wymagająca, niż dla mężczyzn, którzy też mają swe wady i też często bardzo nie stoją na wysokości zadania.—

Gdzież są w czynie te wniosione hasła, by rodzice szli ręką w rękę ze szkołą, by sobie nawzajem pomagali w kształceniu i wychowywaniu dzie-

TEATR KINEMATOGRAF PARYSKI II ALEJA 19. TELEF. 343.

Dziś!

Od środy 5 Listopada 1913 roku.

Występy znakomitych

LILIPUTOW

ci?! Najmniejszym jest to, że ta inteligencja, która głosi te hasła, i ta pół inteligencja, która je za tamtą powtarza, stokroć gorsza jest od tych maluczkich, co to, raz uznawszy potrzebę nauki, z całą ufnością prowadzą nieraz bosc dziecko do szkoły, powierzają je nauczycielkom, bez zastrzeżeń i pretensji, a wczajemy dla narady, nie obrażają się o to, szczerze obiecują pomoc, dotrzymują słowa i w ten sposób nie podrywają powagi szkoły, lecz ją jeszcze podnoszą!

Zupełnie inaczej jest z tą naszą niby inteligencją, która zupełnie wiedzieć o tem nie chce, że tylko głupi człowiek się nie myli, i u tej quasi-inteligencji najmniejszy błąd opuszczony, przeoczony poprostu wskutek zmęczenia wzroku, które musi nastąpić przy poprawianiu codziennie prawie przez wieczór jakichś kilkudziesięciu-kajetów, bo szkoły nasze początkowe, ponieważ bardzo potrzebne, są więc i nadzwyczaj liczne, najmniejszą taki błąd, powtarzam, wywołuje całą burzę krytyki, opowiadań o tem, jak bardzo „zblamowała“ się szkoła, wywołuje komentarze, oburzenie bez względu na to, że dzieci to słyszą, bez względu, niestety, i na to, że dziecko, nauczane przez rodziców, by lekceważyło i nie uszanowało nauczyciela, lub nauczycielki, by ich, jak to rodzice czynią w ich obecności, krytykował, wcześniej, czy później zastosuje tę samą naukę do własnych rodziców i zacinie w ten sam sposób krytykować słowa lub postęпки własnego ojca lub matki!

Sypią się więc słowa pobożnego oburzenia—winna szkoła, gdy pozwala, o zgrozo! podczas paury bawić się lub tańczyć w szkole ze szkoda sufidow w niezbyt solidnie budowanym domu: winna szkoła, gdy dziecko wraca w rozdarcie przez zbytki lub własną nieuwagę ubranu; winna szkoła, gdy dziecko źle wychowane przez rodziców, źle zachowuje się poza obreębem szkoły, na ulicy, lub na stacji kolejowej; winna szkoła, gdy dziecko za nieuwagę na lekcji otrzymuje zły stopień; winna szkoła, gdy dziecko niedostatecznie przygotowane, dostaje się do niższego, niż sobie to rodzice uplanowali, oddziału—wszędzie i wszystkim winna szkoła i tylko szkoła!

Oryginalny sposób okazywania wdzięczności dla tych, co otwierają szkoły, dają możność kształcenia dzieci w tych ciężkich czasach prawie za darmo!

Oryginalny sposób pomagania uczącym do spełnienia ich ciężkich obowiązków, bo na to wszyscy zgodzić się muszą, że obowiązki nauczających są bardzo ciężkie i trudne!

A o ileż to łatwiej i lepiej idzie każda praca, gdy się czuje naokół zadowolenie, zachętę, wyrozumiałość, w każdym wypadku wyzwalia radę i opiekę! I to właśnie należy się od publiczności wszystkim uczącym! Społeczeństwo winno otaczać swą opieką szkoły, odnosić się do nich życzliwie, bo tam ich dzieci pracują dla przyszłości swojej, a często i rodziców, bo tam, w tej szkole ludzie używają energię, a nieraz zdrowie i siły, by ich dzieciom wskazać drogę życia rozumną i uczciwą!

Szacunek więc, wyrozumiałość, przychylność należy się uczącym od społeczeństwa, nie niechęć, nie złośli-

wa krytyka, bo krytykować łatwiej, niż nauczać i gdyby ci surowi krytycy zabrali się do nauczania, to kto wie, czy nie gorzej jeszcze wywiązałyby się z tego zadania, bo przecież wszyscy ludźmi tyko jesteśmy, wszyscy mamy swe wady i nawzajem je sobie wybaczać powinniśmy, a przedewszystkiem pamiętać o tem, by szanować innych, jeśli chcemy aby nas szanowano.

Jedna z nauczycielek.
Częstochowa, 14—10—1913 r.

Sprawa Bejlisa.

Kijów, 3 października.

Ks. Pranajtys skończył składanie opinii swojej, poczem następują pytania stron. Prokurator żąda, ażeby wobec tego, że ks. Pranajtys zapomniał wielu szczegółów opinii swojej złożonej w śledztwie pierwiastkowym odczytana została część jej, dotycząca historii mordów rytualnych. Na te zadania tego wywołuje się długi spór między obroną z jednej a prokuratorem i przedstawicielami powoda cywilnego z drugiej strony.

Drugi ekspert teologiczny, profesor petersburskiej prawosławnej akademii duchownej, Troickij, oświadcza, między innymi, że przepisy mozeszowe zakazują składania ofiar ludzkich. Talmud zabrania używania krwi ludzkiej. Stosunek talmudu względem innoplemieńców nie przedstawia nic wrogiego, o ile nie zagrażają oni podstawom religii żydowskiej. Słowa: „najlepszego z chrześcijan zamorduj“ odnoszą się do czasów wojny i nie zawierają nic groźnego. Biblia uchodzi u żydów za księgę świętą i zażywa nie mniejszego szacunku, jak u chrześcijan. Ekspert jest przeświadczony, że zabójstw chrześcijan w celach religijnych nie było. Istnienie u żydów typów zbrodniczych, zdolnych do zabójstwa, ekspert dopuszcza, zabójstwa jednak na zasadzie przepisów religijnych uważa za niemożliwe. Dowodzenia Neofity o używaniu przez żydów krwi chrześcijan przy pieczeniu macy, Troickij uważa za brednie.

TELEGRAMY.

Zbrojenia Francji.

Paryż, 4. (WAT) „Excelsior“ donosi, że w ciągu roku francuski sztab generalny wykonał kazał nad granicą francusko-włoską cały szereg fortyfikacji, które znacznie ułatwią obronę tej granicy a umożliwią przeniesienie wojsk z tych stron nad granicę wschodnią.

Policja na procesji.

Paryż, 4. (WAT) Pomimo zakazów burmistrza w myśl ustawy o rozdziale państwa od kościoła zwołał biskup Marty w Montauban wiernych do procesji po mieście proklamacjami przybitymi do murów. Procesja miała się odbyć w południe. Burmistrz jednak ustawił przed wejściem do katedry policję, wobec czego biskup poprzestał na procesji we wnętrzu kościoła.

Napięcie grecko-tureckie.
Paryż, 4. (WAT) Według wiadomości „Echo de Paris“ z Konstantynopola doszły układy grecko-tureckiego do poważnego napięcia. Wkrótce nastąpić musi jedno z dwojga: Albo

definitywny pokój, albo zerwanie układów. W kołach wtajemniczonych opowiadają, że za kulismani toczą się układy mające na celu pozyskanie mocarstw, aby wystąpiły z interwencją przeciw Grecji.

Bułgaria wobec sprzymierzeńców.

Sofja, 4. (WAT) Rozpoczęły się nieoficjalne układy w celu przywrócenia dawnego przymierza czterech państw bałkańskich. Rząd bułgarski oświadczył pośrednikom, że na przyznanie z Grecją zgodzić się nie może tylko pod pewnymi warunkami.

Nowy książę albański.

Wiedeń, 4. (WAT) Wieczorna „Reichspost“, donosi, że książę Wied zgodził się na objęcie tronu albańskiego. Listę cywilną pobierać będzie nowy książę albański z pożyczki, zagwarantowanej i kontrolowanej przez mocarstwa.

Katastrofa w sali koncertowej.

Medjoan, 4. (WAT) W małej miejscowości Trato podczas koncertu zawalił się dach hali koncertowej. Z 200 osób uczestniczących w koncercie 100 przeszło zostało rannych, wśród nich 14 ciężko.

Kradzież w policji.

Paryż, 4. (WAT) Niewysłudzeni jeszcze złodzieje włamali się ubiegłej nocy do komisariatu policyjnego w Pontoise, wdarli się do biur, pobożnych na pierwszym piętrze, wymagali szafę kasową i skradli 832 franków gotówki, mimo, że w budynku znajdowało się kilku urzędników policyjnych.

Walka o konstytucję w Meklenburgu.

Berlin, 4. (WAT) Stany czyli sejm meklenbursko-skwierzyński odrzucił jak wiadomo projekt rządu o nadaniu Konstytucji państwu i zaprowadzeniu ustawy wyborczej, gdyż projekt zawierał same przywileje tylko dla rycerzy a nie uwzględniał praw ludu. Książę meklenburski rozwiązał wobec tego sejm,—a ministerjum zamierza podać się do dymisji. Co dalej będzie nie wiadomo; położenie w każdym razie bardzo jest niejasne. Książę i wysoka szlachta czyli rycerze nie chcą ustąpić od wytkniętego celu. Ostatecznie prawdopodobnie rada związkowa rzeszy niemieckiej zająć się będzie musiła tą sprawą.

KRONIKA.

— Odłożenie zebrania.

Zapowiedziane na wczoraj zwołane ogólne zebranie członków Tow. Prac. Społ. w Częstochowie nie doszło do skutku. Datę zebrania w drugim terminie oglosimy niebawem.

— O szkole.

Proszeni jesteście o zaznaczenie, że wiadomość, podana w piątkowym nr. 504 warszawskiego „Gońca Porannego“ z dn. 31 października i powtórzona przez inne pisma, jakoby ministerjum przemysłu i handlu zatwierdziło ustawę VII-klasowej szkoły handlowej bez praw K. Andrzejaczka w Częstochowie, nie jest zgodna z prawdą, bowiem o szkole taką p. Andrzejaczek się nie stara.

— Zuchwałość złodziejska.

Zuchwałość — jednocześnie dziwne upodobanie do domu nr. 13 w Alei II okazują złodzieje od dni paru. Jeszcze niewykryci są bowiem sprawcy napadu na p. Józefę Waligórzankę i kradzieży w kantorze komisowo-ekspedycyjnym p. F. H. Koczałski i S-ka mieszcącym się w tym domu, a już mamy do zanotowania drugi fakt śmiałego najścia na parterowe mieszkanie p. L. Boehma w prawej oficynie drugiego podwórza tej samej posesji.

Oto około godz. 3 nocy wczorajszej panią B. śpiącą w tym samym pokoju, co maż i maleńka córeczka zbudził szmer. Otworzywszy oczy spostrzegła 2-ch drabów pochylonych nad ziewioną tuż przy łóżku odzieżką żoną. Nie tracąc ani przytomności ani dwa gi wyskoczyła z łóżka wolaając na męża: „Ludwik! złodziej!”

Zerwał się wnet i mąż, a wtedy oboje wybiegli za uciekającymi już chyłkami przez otwarte naoscież drzwi drabami na dziedziniec, gdzie jednak winowajcy znikli im w ciemnościach. Pomimo, że oba dziedzińce tej posesji otoczone są wokół parapietrowymi oficynami przez które ucieczka jest trudna, złodziei nie znalezione. Nie pomogli najskrzętniejsze poszukiwania przedsiębiorcy przez nabbiegłych w ciągu kilku minut kilkudziesięciu lokatorów oraz kilkunastu strażników policyjnych pod osobistą wodzą komisarza i cyrkułu rad. kol. Uthofa. Złodzieje zbiedz mogli, jak się okazuje, jedną tylko drogą, mianowicie po dachu komórek „OO” przylegających do tyłach posesji do pustych placów prowadzących na wały do linii kolei W.-W.

Przy przetrząsaniu kieszeni w odzieży pana B. złodzieje porzucali tylko papiery, zabrali jednak wyłącznie bezwartościowe rachunki i faktury oraz jeden czysty blankiet wekslowy, nadto woreczek ręczny pani B. wartości kilkudziesięciu rubli.

Nawiasem zaznaczamy, że pp. B. drugi raz już są odwiezieni przez amatorów cudzej własności. Pierwszym razem skradziono im parę lat temu z domu nr. 28 przy Alei II bielizną wartościową za wyprawy.

Proces 23-ch falfzerzy.

Dziś w Piotrkowie rozpoczyna się sensacyjny proces 23-żydów, w tem kilku częstochowian, oskarżonych o sfalszowanie weksli na setki tysięcy rubli na imię zmarłego Rogowskiego. W obronie oskarżonych występuje 18 adwokatów.

Ze strony spadkobierców Rogowskiego, jako powodowie cywilni, stanie 4 adwokatów. Oskarżaczem pozatem będzie prokurator Wojnow.

Jeden z głównych oskarżonych Kuniec, który jeszcze przed laty uciekł do Ameryki, straciwszy złożone 3000 rb. kaucej, jak opiewają pogrążki, ma jednak powrócić na proces.

Z teatru liliputów.

Wczoraj zespół artystyczny złożony z liliputów odegrał w teatrze „Paryskim” trzyaktową komedję Lisienko—Konycza p. t. „Zona z tamtego świata”.

W przedstawieniu brali udział następujący najmniejsi artyści: Wielikarow, Aleksiejewa, Milow, Demczenko, Wielikarowa i Grigorenko.

Japończycy w „Uranji”.

Dziś w „Uranji” pierwszy występ trupy japońskiej pod kierunkiem prof. Ten—Itzi złożonej z 18 osób. Japoński zespół artystów posiada bogate kostjumy i rekwizyty oraz kurtyny. Prof. Ten-Itzi pisywał się ze swą trupą w New-Yorku, Londynie, Paryżu, Berlinie, Warszawie i Petersburgu. Nadto wzywany był do teatrów Mikada, następcy tronu angielskiego oraz prezydenta Stanów zjednoczonych Roosevelta.

Nieudany szantaż.

Na jakie pomysły zdobywają się niektórzy upadłe jednostki — niechaj posłuży fakt następujący:

Oto w ubiegłym tygodniu do pisarza gminnego w Grabówce p. Karczewskiego zgłosiła się jakaś przyzwolice ubrana kobieta z żądaniem wydania jej 500 rb., groząc w przeciwnym razie, iż za pomocą swych wpływów usunie pana K. z zajmowanego stanowiska.

Pragnąc uzyskać zwiótkę p. Karczewski oświadczył, że nie rozporządza na razie tak wygórowaną sumą, lecz prosił „usłużną panią” o opłatowanie się w niedzielę. Przybyła okazała taką „uprzejmość”, że zgodziła się na propozycję i w najlepszym usposobieniu odjechała w stronę Częstochowy z 2 „panami” oczekującymi na nią w pobliżu kancelarii gminnej.

W niedzielę nieznajoma stawiała się co do godziny, lecz i tym razem p. K. nie miał żądanych 500 rb., lecz wdał się w układy i targ w targ „dama” zgodziła się na rb. 350, mianowicie 250 rb. gotówką i rb. 100 wekslem. Po pieniądze miała przyje-

chać onegdaj w poniedziałek — co też i uczyniła. Jecz nie spodziewała się, że natychmiaj przezuciemem p. Karczewski zawiadomił o fakcie policję, która przybywszy zawczasą na miejsce przytrzymała nieznajomą i jej towarzyszy, między nimi b. urzędnika kolei H.-K., wydalonego za wykroczenia służbowe.

Jak się okazało byli to zwykli szantażysci, którym na szczęście figiel się nie udał, bowiem zostali osadzeni pod kluczem a sprawa oddana w ręce sędziego śledczego.

Rozzerwanie się pociągów.

Onegdaj pociąg towarowy, powracający z kopalni Grodziec do Ząbkowa rozzerwał się na 2 części przyczem część tylna wpadła na przednią. Od uderzenia wagon bagażowy i parowóz zostały znacznie uszkodzone, a znajdujący się w wagonie bagażowym nadkonduktor Parol doznał ogólnego wstrząśnienia i poranienia głowy. Późniejszemu udzielono pomocy na miejscu.

Komunikację do kopalni przywrócono po upływie 6 godzin.

Znaleziony adres.

Dowiadujemy się, że poszukiwana przez mieszkańców t.zw. rogatki Warszawskiej, za pośrednictwem naszego „Gońca Cz.” akuszerka Kmiecikowa mieszka obecnie w domu nr. 14 przy ul. Aleksandrowskiej (Wały).

Jeszcze echa pożaru.

W uzupełnieniu notatki o pożarze w majątku Wały nadmieniamy, że wbrew doniesieniom przygodnego korespondenta—jedna z pierwszych, poza robotnikami z Korwinowa i Wrzesowej była drużyna strażacka z huły Raków, która pogorzalisko opuściła dopiero po g. 3 nad ranem.

Forstrzenie.

Wczoraj o godz. 8 i pół wiecej do szpitala miejskiego policja sprowadziła zbiegłego żołnierza 23-letniego Bronisława Orłowskiego, złodzieja pobytowego, z raną postrzałową lewej ręki.

Orłowski został postrzelony przez policjanta na ul. Spadek, tuż za synagogą. Po nalożeniu opatrunku przez st. felczera szpitalnego R. Teichnera O. przewieziono do 2 fabrycznego cyrkułu policyjnego.

Publie.

Wczoraj o g. 8 rano, na ulicy św. Barbary, około domu nr. 10 została pobita boleśnie kijem 30-letnia Anna Sidielka, która z kilku ranami głowy przewieziono do szpitala miejskiego. Opatrunku dokonał st. felczera szpitalny R. Teichner. S. pozostawiono na kuracji w szpitalu.

Omal nie katastrofa.

W nocy z soboty na niedzielę uniknięto szczęśliwie katastrofy kolejowej na kolei W.-W. pomiędzy Zawierciem a Myszkowem.

Około g. 2 w nocy dróżnik Wincenty Ziernicki, dyżurujący na drugim przejeździe w Zawierciu, zauważył, iż po przyjeździe pociągu towarowego w stronę Wrszawy siedm końcowych wagonów oderwało się od reszty.

Przytomny dróżnik zaczął biec za pociągiem, wymachując latarką. Nie jednak nie pomagało i pociąg pędził dalej. Preraźliwe krzyki dróżnika usłyszał dopiero brakowy, jadący w ostatnich odsepionych wagonach, który zahamował wagony na t. zw. „Piaskach” w Zawierciu. Przed pociąg poinknał tymczasem do Myszkowa, uciekając przed „Kurjerem”.

Dróżnik natychmiast dał znać starszemu strażnikowi fabryki akcyjnej „Zawiercie”, który telefonicznie zawiadomił stację o wypadku.

Położenie było okropne, gdyż za dwadzieścia minut ta sama linja nr. 2 miała iść pociąg kurjerski z Sosnowca, a maszynista z powodu mgły, jaka panowała tej nocy, nie zobaczywszy lamp ostrzegawczych, przyczepionych do ostatniego wagonu oderwanej końcówki.

Tymczasem ze stacji wysłano parowóz, który oderwane wagony usunął, „Kurjer” zaś puszczono drugą linja nr. 1.

Dzięki więc dzielnemu dróżnikowi uniknięto katastrofy, która niechybnie nastąpiłaby, gdyby oderwane wagony stanęłyby w polu pod górką przed stacją Myszków.

Teatr w Stowarz. Rzem.-Przemysłowem.

W niedzielę 9 b.m. w Stow. Rzem. Przem. dane będzie przedstawienie amatorskie. Afisz zapowiada melodramat w 5 aktach Maksa Burcharda p. t. „Kasia”, Początek o g. 8 i pół w. Po przedstawieniu tańce.

Dziesiąte niedźwiedzie.

Rozencwają z Warszawy, Hotel Centralny Kleinman.

Z Olimpijczykami—Areny.

Wczoraj we wtorek odbyły się 4 walki, w których:

I. Rissbacher zwyciężył Luricha w 20 m. rulada.

II. Nowy zapaśnik Zygfryd zwyciężył w 4 m. przednim pasem Petersena.

Zygfryd jest potwornej budowy, wazy 14 pudów, jest wyższym o głowę od Romanowa i posiada straszną siłę; pokonał Petersena b. łatwo. Daje 200 rb. temu, kto go pokona i wyzwa wszystkich pozostałych zapaśników.

III. Rissbacher zwyciężył w 20 m. rulada Luricha.

IV. Romanow w 1 g. 5 m. złamał most Wildmana.

—

Po tych walkach nastąpiło rozdanie nagród, jak następuje: pierwsza—Romanow, druga—Podbiptęta i Wildman, jednako-

trzecia—Rissbacher, czwarta—Petersen,

Prócz tego odznaczni: Podbiptęta i Wildman—specjalnie

za długie walki, Lurich—za ładną walkę.

—

Dziś przybywa murzyn Murzuk, champion świata, który daje również 200 rb. każdemu, kto go pokona.

—

W piątek zatem 7 listopada b. r. rozpoczną się nowe walki, trwające tylko 4 dni.

—

Odebrana skradzioną chustkę dużą odebrać można. Krakowska 15, w składzie węgla.

Potrzebny stróż. Wiadomość Szkolna 5-a Rudlicki.

Do sprzedania na dobrych warunkach sidle spożywczo-dystrybucyjny. Ul. Kawia Nr. 11. 1556—2

Upuszczony pakietek we drzwiach umego sklepu, można odebrać za udowodnieniem i zwrotem kosztów ogłoszenia. Aleja 3 nr. 53.

KAFLI i ROBOTY ZDUNSKIE L. NIEPRZECKI i S-ka

w CZĘSTOCHOWIE. Teatralna № 34, Telefon № 321.

Chrześciłańska Pracownia czapek i kapeluszy. „OZAPNIK POLSKI” Aleja 2 N-r. 30 dom Wierzbickiego w Częstochowie.

Została zaopatrzona w świeży transport futrzanej konfekcyj damskiej oraz czapek futrzanych i kapeluszy męzkich i dziecięcych. Ceny przystępne.

K. Chawłowski.

Jeżeli Państwo macie robotwo to winicie o tem pamiętać że:

Ale tylko w czerwonych pudełkach z metalową rureczką.

Zastrzezenie.

Skradziono—następujące weksle i akcepty z weksle W. Przepiórka po 50 rubli w bianco—

1 „na 200 rubli”

2 „K. Pleszorski na 100”

3 „Noworodomska Fabryki Carat platne w początkach 1914 roku na 180 rubli.

4 Akcepty po 125 Marek i-szy platny 1/2 1914 i-gi platny 1/2 1914 i-III platny 3/10 1914. Uważać takowe za bezwartościowe gdyż nie są płatne.

—

Zakład Bronisławo—Ułanowicz. 15-15

Pozyskują Biadonoszki w Częstochowie. Oferty przyjmuj W. Strucyński Żelazna kł. 1551

Zaprz Wypracuje lokal zdający na fabryczną w dotaryjnym punkcie. Wiadomość w Adm. Gońca. 0898

Potrzebny stróż. Wielka 6. 1555—

Sam wycieczony z 3 mieszkań i komorami za 700 rb. do sprzedania. Kiedrzyńska 18. 1546—

Do sprzedania futro białe niedźwiedzie i mgęskie pokryte popielatą sukien, wiadomość „Ozapiak Polski” 2 Aleja 30. 1515—

Pozyskują wieczorowych mając biuro wycieczonych 5—10, może przyjmować i do domu. Żelazna 3 m. 6. Wisław urzędnik. 0594

Chłopiec 3 kl. świadectwem Szkoły Handlowej, poszukuje miejsca w handlu. Oferty Goniać Częst. dla A. 1550—

Zginął pasport wydany przez Gminę Rudnik Wielki na linia Aleksiego Swietroszkiego. 1553—

Zginął wyciel czarny nakrapiany z krótkim ogonem. Odprowadzić za zgroch do składu patefonów. Aleja 23. 1559—

Potrzebny stróż. Wiadomość w Adm. Gońca. 0899—

Nowo otworzony zakład SÓLARSKO—MODLARSKI B-cia Biadonoszki, Jasnogórska 8 1654—

FOSFATYNA FALIERA

znakomity polecam, najbardziej polecany przez lekarzy dla dzieci od 7-12 miesięcy, zwłaszcza w czasie odstawiania od piersi i w okresie rośnięcia. Ułatwia zębkowanie i zapewnia prawidłowy rozwój kości. Bardzo przydatny dla starców i rekonwalescentów.

Sprzedawca we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

PARYŻ 6, rue de la Trépasserie

JAK TO SIĘ ROBI

Proszę przysłać adres z (7 k. m. na odpowiedź) z przysłaniem nasz prospekt, wysyłający, jak zarobić

50—100 rb. i więcej miesięcz.

pracując u siebie w domu. Fachow. wykaz. Zbiornicz. Odleg. zamieszkania. nie zawada.

Towarzystwo Whitlick-Knuan i S-ka 21-Peterburz, Newski 4042. 312-1.

Przed użyciem. Po użyciu.

Tak nadzwyczajną zmianę wywołuje

KOLA-DULTZ

najlepsza naturalna pożywka dla mózgu i systemu nerwowego.

Uspokojenie, działalność umysłowa, jak i w ogóle każda inna, oraz każde poruszenie ciała zależne są od mózgu.

Oslabienie, apatia, wyczerpanie, osłabienie nerwów, oraz ogólna bezsilność są oznakami braku energii życiowej. Ktokolwiek chce czuć się zdrowym, rześkim oraz cieszyć się pełnią władz umysł. i fizycznych jako dobrą pamięcią, a pracę i wszelkie trudy życiowe, jako przyjemność odczuwać, ten niechaj używa Kola-Dultz. Jest to naturalna pożywka dla mózgu i nerwów odnawiająca i odmładzająca jednocześnie krew i będąca w ten sposób źródłem życia i nowej siły dla wszystkich organów ciała.

KOLA-DULTZ przywraca chęć do życia i pracy, oraz uczucie młodości wraz z jej źródłem i energią, które są rekojmią powodzenia szczęścia.

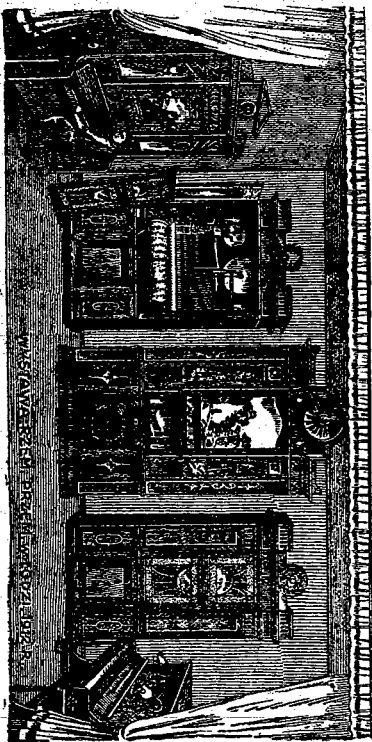
Przy codziennem zażywaniu przez jakiś czas Kola-Dultz, nerwy się wzmacniają, wszelkie osłabienie ustępuje, a zdrowie i siły powracają niezwłocznie.

KOLA-DULTZ zalecana jest przez powagi lekarskie całego świata i stosowana w szpitalach i sanatoriach dla nerwowych.

Proszę żądać KOLA-DULTZ bezpłatnie.

Teraz daje każdemu możliwość wzmocnienia nerwów. Wystarczy napisanie karty pocztowej z podaniem dokładnego adresu, aby otrzymać **BEZPŁATNIE** i **FRANKO** ilość **KOLA-DULTZ**U wystarczającą do wypróbowania zdumiewającego działania tego środka. Gdy skutek okaże się zadawalającym, natenczas prosimy uprzejmie o łaskawe zaszczycenie nas zamówieniem. Prosimy o zażądanie próby natychmiast zanim W.Pan nie zapomni o swym zamiarze wypróbowania naszego **KOLA-DULTZ**U.

Akc. Tow. „Powszechna Fabryka Przetworów Chemicznych w Budapeszcie”. Oddział na Królestwo i Cesarstwo Warszawa, Nowy Świat Nr 52. Oddział 185.

Opiekstony i Pianina Antyfonowe, sprężynowe i elektryczne.
STAL NA SKRZYDLE

DOM HANDLOWY
ZDZISŁAW RYLSKI
Często (Kowalewski) - Warszawa 98 20

PIEKARNIA Marcelego Chmielewskiego

Egz. od lat dziesięciu w Alei II przeniesiona została do lokalu własnego przy ul. Teatralnej 46 róg Zielonej Tel. 654
Wyłączna sprzedaż mego pieczywa w sklepach: Mleczarnia „Skrzydlów” ul. Teatralna 11, - ul. Dojazd 13, - ul. Krakowska 35, - Siedm Kamienio 21.
Hurtowa i detaliczna sprzedaż w sklepie przy piekarni różnych gatunków pieczywa i cukierniczych wyrobów. Polecając się nadal Szanownej Publiczności pozostaje
0723 z poważaniem **Marceli Chmielewski.**

Mój zakład
Stolarski, został przeniesiony w II-gą Aleję Nr 33. Posiadam gotowe meble
Stanisław Doraczyski
1332-0

Oprawa
obrazów tani A. Dąbrowski. Skład obrazów 3 Aleja 73. 1528-

10 Rubli
nagrody na oddanie lub wskazanie skradzionego futrańskiego kołnierza. Fabryczna 5 m. 1 1542

Zaraz do wynajęcia
5 pokoi z kuchnią z przedpokojem także jest do sprzedania stół. Wiadomość w Adm. „Gocan”

Objady
gospolarskie na miejscu i do domów, także jest do odnalezienia pokój wspólny dla kobiety. Szkolna 7 m. 5. 1489-

Zginął
kwit lombardu kasy Poł. Kasz. Nr. 8588. 1499

Do wynajęcia
2 pokoje z kuchnią z przedpokojem. Dojazd 19. 1518-

Objady
prywatne. 2 Aleja 43 m. 2. parter prawa oficyna. 0857 |

Uczę
kaligrafii poprawiam charakter pisma pokój odn. na m. 2 Aleja 43 m. 2

Potrzebni
czeladnicy do pracowni obuwia Stanisława Zadora skiego w Łazach. 0888

Zginął
paszport Franciszka Pudo wydany przez gminę Końskopol powiat Nowo radomski. 1543-

Zginął
paszport wydany przez gminę Morawica powiat Kielecki na imię Andrzeja Kowalewsk.

FIRMA EGZYSTUJE OD 1860 ROKU. 0385

FARBIARNIA i PRALNIA CHEMICZNA A. HEININGERA

II-ga Aleja Nr 19, telefon Nr 5.

Wykonuje farbowanie i pranie chemiczne po cenach przystępnych i punktualnie a mianowicie: Garderobę damską męską i dziecięcą. Dywany, portjery, firanki, kapy, serwety, pluszowe, pokrycia z mebli i t. p.

SKLEPY w Łodzi ul. Mikołajewska Nr. 39 Tel. 29-35
w Tomaszowie Piotrk. ul. Kaliska Nr. 72
WŁASNE w Piotrkowie ul. Petersburska 14 Bykowska 21 tel. 266.

LECZNICZA Maść ZIOŁOWA WILIA-CRÈME DOKTORA OBERMEYERA

UNGUENTUM HERBALE COMPOS OBERMEYER.
Specjalny niezrównany środek leczniczy przeciw wszelkiego rodzaju: **EGZEMOM, ŚWIERZBIĘ, LISZAJOM, WRZODOM, WYSYPKOM, PRYSZCZOM, OPARZENIOM ODMROŻENIOM,** i wszelkim chorobom skórnyim.
Sprzedaj w aptekach i składach aptecznych po rb. 1.25 k. za pudełko - **PRAWDZIWE w CZERWONE M opakow.**
Wystrzegać się naśladownictw!

UWAGA: Dla osiągnięcia pełnego znakomitego wyniku należy przy używaniu **MASCI WILIA-CRÈME** stosować znane w całym świecie ziołowe:

„Mydło Herba”

D-ra OBERMEYERA z wizer. Siostry Miłosierdzia na każd. kawałku

Przy równoczesnem stosowaniu **CURDUTWORZĄCE WYLECZENIE!**

Noże rzeźnicze wyborowe

Poleca: **W. STAJEWSKI** II-ga Aleja N-r. 33.

KUPUJCIE GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

Laxin zawierając kwas owocowy wywołuje łagodne wypróżnienie bez żadnych uciążliwości.

Do nabycia we wszystkich aptekach i składach aptecznych
Wystrzegać się naśladownictwa! Prawdziwe i świeże karmelki „Laxin” wyłącznie w zielono-białych pudełkach.

Przybiłak się wyśl. Odebrać można Białów Resursa - Artyści. 1544-	Oprawa obrazów tani w księgarni M. LIPSKIEJ w Częstochowie II Aleja 23	Sklep spółwosy dobrze sprężający do sprzedania Zielona. 1533-	Zginął bilet wojenny na "nazwisko Górskiego Wawrzeka syna Mateusza.
---	--	---	---